

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
64

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 17
KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 $\frac{1}{2}$ Dinár

A nemzeti gondolat és a humanizmus

A magyar kisebbségi sajtó mérsékelt vállalkozási kedve az idén kizárta azt, hogy március idusa emlékének egyetlen sort is szenteljenek. Vajjon miért a félelem és vajjon olyan veszedelmes ez az „évforduló”? Hiszen a lényeg ez: *A márciusi idők hazafiságának általános eszméi tartalma alapján a nemzeteken felülálló gondolatok hívó és elragadtatót kifejezéséből áll.* Főleg ez a félelem, mert a március jelszava, a „Szabadság egyenlőség, testvériség” ma már minden nemzeté s március idusa régen túl van azon, hogy azt speciálisan a magyar nemzet vallhassa magáénak. Utat a szabad fejlődésnek és utat a világosságot terjesztő gondolatnak! — ez a március eszménye, célja pedig nem egy nemzet egyeduralmának a biztosítása, hanem népnek alkalmassá tétele arra, hogy az általános ember-testvériségnek ügyét szolgálja képes legyenek. Ha e nagy idők kiváló szellemének műveit olvassuk, akkor azt látjuk, hogy *őndük a legszebb harmóniában egyesül a nacionalizmus az eszményi internacionalizmussal.* — A saját hazájáért százszor halni kész költő boldog szívvel hordozza a keblében a szent vágyat: „Ott essem el én a harc mezéjén, Te érted szent világszabadság.” Azt tartjuk, hogy a márciusi idők hazafiságának csodálatos mélységét, a világ előtt tiszteletszerző nagy méltóságot éppen az a nemes idealizmus adott, mely ezt a hazafiságot a szűkebb, önző, hatalomra éhes, elnyomásra törekvő nacionalizmuson felül emelte s éppen ez tette lehetővé azt is, hogy az üldözött magyar szabadság apostolait annak idején a világ kulturális számvetésükben mindenütt úgy fogadták és úgy tisztelték, mint az emberi jogok bukásukban is tiszteletre méltó, nemes harcosait. Sőt továbbmenve, úgy véljük, hogy Európa minden művelt népének fejlődésére nézve végzettszerű szerencsétlenséget jelentett az, hogy a hazafiság, a hazaszeretet ápolása mellett rendre-rendre mind jobban háttérbe szorult ez az *eszményi internacionalizmus*, a művelt népek testvéri viszonyainak ápolása, annak hangsúlyozása, hogy mi először emberek vagyunk s éppen azért nemzeti sajátosságaink ápolása intenzív kiművelése értéket és célt csak úgy nyerhet, ha az egész emberiség valóságos szolgálatában keresi megdicsőülését s nem mások fölött, hanem mások mellett akar élni és érvényesülni.

A XIX. század leghatékonyabb eszménye a nemzeti eszme. — Az öntudatra ébredt népek teljes erővel saját nemzeti létük minél teljesebb biztosítására, erejük minél hatalmasabb kifejtésére törektek és ez nem is lett volna báj, ha lassan-lassan nem terjedt volna el az a nemzeti szűkeblés, mely a nemzeti nagyság kiépítésében csupán öncélt látott s éppen azért jogosnak ismert el minden eszközt, mely az önzőben érvényesülő nemzeti nagyság gyarapítására alkalmasnak ígérkezett. — Így tértek rá a nemzetek önkénytelenül is a mai vilápusztulást szükségszerűen magával hozó hatalmi politika romboló útjára. És mert a különböző nemzetek állampolitikája a nemzeti lét nagyságánál magasabb, minden népre egyaránt kötelező eszményt nem ismert s az emberiség javának szolgálata helyett csak a saját népek hatalmi igényeinek minél vakmerőbb érvényesítését kereste, azért kellett szükségszerűen elkövetkezzék az a pillanat, melyben ez a hatalmi politika önző céljainak érvényrejtésére érdekében végül is a egyver brutális eszközhöz nyúlt. A

versenyre kelt népek lázas készülődése, hatalmi törekvése így vezette el a világhatalmasztrófához, melyből most már a pusztulás útjára sodort nemzetek évek óta mindnyájan szeretnének kiszabadulni, de nem tudnak.

Azért joggal állítjuk, hogy az európai népekre végzetes szerencsétlenséget jelentett az, hogy a nacionalizmus szép és bizonyos határon belül jogos eszménye mellett Európa művelt népei következetesen elhanyagolták az internacionális, általános emberszeretet ápolását, pedig csak a kettőnek harmonikus együttműködése lehet áldásos.

Mi azonban úgy látjuk hogy már kezd elkövetkezni az általános kijózanodásnak pillanata, melyben mélyeséges bünbánattal fogják beismerni az egymás életére vad haraggal törő nemzetek gyermekei, hogy kétségbeejtően nagy tévedésnek estek áldozatul akkor, amikor egymás pusztításában s nem egymás szolgálatában keresték boldogulásuk útját. — Jön az óra, amelyben elpusztult javaik romjain sirva fogják beismerni Európa népei, hogy a

testvérét gyilkoló Kain vére átokként nyugszik megzavart lelkükön s sóvárogva fognak vágni arra, hogy a pusztulás átkos eszközeit letéve, testvéri kezet nyújtsanak egymásnak a gyógyítás közös munkájára.

Napoleon mondotta volt: „*Ha vége van a csatának, akkor nincsenek a csataterén ellenségek, csak emberek.*” Mi azt reméljük, hogyha öntudatra ébrednek az emberek, akkor belátják, hogy nem véres csaták után, de véres csaták előtt kell gondoskodni arról, hogy bármely nemzethez is tartozzék, de megértse és tisztelni tudja az ember az embert. — A mikor pedig ez az idő elkövetkezik, akkor derül fel az a másik, nagy március idussa, melyről a magyar márciusnak nagy költője olyan felséges álmot álmodott „a jognak asztalánál mind egyaránt foglal helyet s a szellem napvilágra ragyog minden ház ablakán”. Akkor következik el az a pillanat, amikor a nacionalizmus eszméje megtisztultan új életre kel s kibékül az általános emberszeretet krisztusi gondolatával s a nemzeti élet minden erejét beállítja a világmegegyítés szolgálatába.

üzemek leszállítják áraikat. Ez az oka annak, hogy a novisadi kereskedők még a nemrég leszállított bankkamatláb mellett sem hajlandók újabb kölcsönöket felvenni. Gazdasági körökben már napok óta több nagy kereskedelmi vállalat bukásáról, valamint két kisebb bank likvidálásáról beszélnek.

Az állam bekebelezeti az adóhátralékokat

Ilyen viszonyok között a novisadi kereskedők a legjobb akarat mellett sem tehetnek eleget adófizetési kötelezettségeiknek, s ennek dacára is a kormány a legközelebbi napokban úgy fog intézkedni, hogy az érdekelt kereskedők adóhátralékai az esetleg meglévő ingatlanokra haladéktalanul bekebeleztesse.

Március 31-én vonulnak be

az 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904 évfolyambeli ujoncok

A novisadi katonai parancsnok távirati rendelete az ujoncok bevonulása ügyében. A rendelet értelmében az 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904 évfolyambeliek közül mindazok, akik eddig még nem vonultak be katonai szolgálatra március 31-én bevonulni tartoznak.

A novisadi katonai parancsnok távirati rendelete az ujoncok bevonulása ügyében. A rendelet értelmében az 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904 évfolyambeliek közül mindazok, akik eddig még nem vonultak be katonai szolgálatra március 31-én bevonulni tartoznak.

Boksán Radivoj az új pénzügyi tanácsos

A belügyminisztérium ma leiratban értesítette Novisad város tanácsát, hogy Bosnyákovics István pénzügyi tanácsos már régebben betervezett nyugdíjazás iránti kérelmét teljesítette, s helyébe Boksán Radivojt, a városi adóhivatal eddigi vezetőjét nevezte ki. A miniszteri leirat bizonyos meglepetést kelt, miután a kiszélesített tanács egyik legutóbbi ülésén Bosnyákovics főszafejező nyugdíjazás iránti kérvényét levették a napirendről olyan indoklással, hogy a kerületi főispán interveniálni fog olyan irányban, hogy Bosnyákovics reaktiváltassék. Bosnyákovics a múlt héten újlag kérte nyugdíjazását a belügyminisztériumtól, amire most a városhoz érkezett meg a belügyminisztériummal a válasza. A miniszteri leirat kinevezi Boksán adóhivatali vezető utódját is, Vucsetics Milivojt volt anyakönyvvezető személyében. Vucsetics Milivoj régi állását egyelőre nem töltötték be, s az új anyakönyvvezető kinevezéséig az anyakönyvi hivatalt Nagy Sándor közgyám látja el, aki azonban legközelebb szintén nyugalomba fog vonulni.

Tőzsde

Március 16	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.35	—	—
Zürich	—	12.01	—
Newyork	518.50	62.25	—
London	24.83	297.90	—
Páris	26.70	321.90	—
Milano	21.15	254.—	—
Prága	15.10	185.20	—
Berlin	123.50	14.85	—
Budapest	72.—	8.645	—
Brüssel	26.20	—	—
Bécs	73.05	8.80	—
Bukarest	250.—	30.50	—
Amsterdam	207.30	—	—
Szótija	377.50	46.—	—

Megsemmisítették a HRSS mandátumait

A bregalnici kerületben új választás lesz — Az ellenzék kivonult

Beograd. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták az igazoló bizottságnapi ülését, amelyen a horvát mandátumok ügyében kellett döntést hozni. Az ülésen nemcsak az igazoló bizottság tagjai vettek részt, hanem igen sok képviselő is jött, hogy tanuja legyen a nagy fontosságú ülésnek.

Srskics Milán elnök fél hat órákor nyitotta meg az ülést, amelyen először a maribor-celjei kerület mandátumaival foglalkoztak. A független demokrata párt részéről kérték a kerület mandátumainak megsemmisítését, mert a kerület választói névjegyzéke elavult és törvénytelenül állították össze.

Dr. Hohnyec szlovén néppárti tiltakozik a kerület mandátumainak megsemmisítése ellen. A választói névjegyzékek összeállítását nem történt törvényellenesen és nem befolyásolta a választás eredményét, ellenben igenis befolyásolta a választást a független demokraták által kifejtett terror.

Pivkov független demokrata beszéde alatt olyan nagy lármát tört ki, hogy Srskics elnök 10 percre felfüggesztette az ülést.

A nyugalom helyreálta után Branckovics független demokrata szólalt fel és azt a javaslatot tette, hogy a maribor-celjei kerület ügyét vitás mandátumának igazolását függeszék fel és küldjenek ki parlamenti bizottságot a helyzet megvizsgálására. A többség elfogadta ezt a javaslatot.

Ezután a lyublyana-novomestoi és Lyublyana városi mandátumokat igaz-

olták rövidebb vita után. Kumanudi Koszta előterjesztésére az elnök szünetet rendelt el, ezalatt az ellenzék további taktikájáról tanácskozott, mivel a bregalnici kerület mandátumainak igazolása van soron.

Szünet után Pecsics Dragutin felkelt és bejelentette, hogy az ellenzék nem hajlandó továbbra is részt venni a bizottság ülésén mivel a kormányban nincs más szándéka, mint az ellenzék mandátumainak számát csökkenteni. Pecsics szavai után az egész ellenzék kivonult.

Szimonovics radikális javaslatot terjesztett elő, hogy semmisítsék meg a bregalnici kerület mandátumait és irjanak ki új választást, továbbá semmisítsék meg a Rádics-párt 61 mandátumát, a Zajednicáét ellenben igazolják.

A többség így döntött. Ezzel az igazoló bizottság befejezte munkáját. Az ellenzéknek az igazoló bizottságból történt kivonulása után nagy érdeklődéssel várják, hogy részvesz-e a parlament pénteki ülésén, amikor a plénum fogja tárgyalni a mandátumok igazolását. Politikai körök véleménye szerint az ellenzék részt fog venni a parlament azon ülésén, amelyen az igazolást tárgyalják és csak akkor vonulnak paszszivitásba, ha a plénum sem igazolja a HRSS mandátumait.

Az ellenzék még nem határozott arra vonatkozólag, hogy részvesz-e a parlament pénteki ülésén vagy sem.

53 cég lett fizetéseképtelen egy év alatt Novisadon

Az ingatlanokra fogják bekebelezni az adóhátralékokat

A Vajdaság ipari és kereskedelmi gócpontjának, Novisadnak egész gazdasági élete a legsúlyosabb válság jeleit mutatja. A pénztelenség következtében ugyszólván hónapok óta teljes az üzletelenség, s a kritikus állapotot mi sem fejezi ki jobban, mint az a tény, hogy az elmúlt év alatt (1924. márciusától 1925. márciusáig) ötvenhárom novisadi vállalat jelentett be fizetéseképtelenséget negyvenmillió aktívával, s százezer dinárnál több passzívával. Hasonló a

helyzet a gyáripárban is, amely tőke és rendelések hiányában eddig munkásainak nyolcvan százalékát volt kénytelen elbocsájtani. A kereskedők nagy része hónapok óta áron alul árusít ki csak azért, hogy alkalmazottait fizetni tudja és a cég tulajdonosainak életfennmaradási költségeit biztosíthassa. A külföldi cégeknél bevásárlás hónapok óta nem történik, miután a teljes üzletelenség után ma minden kereskedő arra spekulál, hogy a külföldi nagy-

A vasárnapi ülés

Trumbics megvédte a Rádics-pártot az igazoló bizottság vasárnapi ülésén

Az igazoló bizottság vasárnapi ülésén a rádics-párti mandátumok sorsával foglalkozott. A délelőtti ülésen Szimonovics Milán radikális képviselő szólalt fel és azt a javaslatot tette, hogy a Szerémségben megválasztott rádicspárti képviselők mandátumait az államvédelmi törvény 18. szakasza alapján semmisítsék meg. Szimonovics ezzel indokolta meg javaslatát, hogy a Rádics-párt azzal a ténnyel, hogy belépett a moszkvai parasztiinternacionáléba, tulajdonképpen a harmadik kommunista internacionálé álláspontjára helyezkedett.

Szimonovicsnak Trumbics Ante válaszolt és délelőtt megkezdett beszédét este 8 órakor fejezte be. Trumbics kijelentette, hogy politikailag helytelen lépés a kormány részéről a Rádics-párti képviselők mandátumainak a megsemmisítése. A mandátumok megsemmisítését a Pribicevics energiás követelésének tekintti és meglehetősen élesen támadja a Pribicevics pártot, amely a radikálisokat is számtalan esetben félrevezette.

A Rádics-párt mandátumainak megsemmisítésére semmilyen törvényes alap nincs. Az államvédelmi törvény 18. szakaszát nem lehet a Rádics-párra alkalmazni, mert ez a párt sohasem használt erőszakos eszközöket céljai elérésére.

Rádics-párttal szemben a törvényt semmiféleképpen sem lehet alkalmazni, mert annak előírásai kifejezetten a kommunista-párra vonatkoznak, Miután feltétlenül bizonyítható és ezt a zagrebi törvényszék is megállapította, hogy a parasztiinternacionálé nem azonos és nem is alkotórésze a harmadik kommunista internacionálénak. Ugyanazzal a logikával, amellyel ezt a Rádics-párra ráfogják, azt is lehetne mondani: a Rádics-párt tagja a blokknak, tehát a blokk is a parasztiinternacionáléhoz s így a III. internacionáléhoz tartozik, ennél fogva a blokk minden pártja, a Davidovics-féle demokrata-párt is a kommunista internacionálé alkotórésze.

A parasztiinternacionálénak semmi köze a kommunizmushoz. A parasztiinternacionálé a parasztnépre támaszkodik és a Rádics-párt ezzel a százhuszmillió néppel keresett kontaktust, nem pedig a kétmillió kommunistával. A Rádics-párt tulajdonképpen a parasztiinternacionálénak sem tagja, mert Rádics nem feltételek nélkül lépett be a parasztiinternacionáléba.

Kikötötte azt, hogy a Rádics-párt és az internacionálé közötti együttműködés csak akkor válik ténylegessé, ha a pártfórum kiküldi delegátusait az internacionálé elnökségébe. Ez azonban nem történt meg mindezekig. Ugyancsak feltétele volt Rádicsnak az is, hogy a tényleges együttműködést megelőzően Oroszország és Jugoszlávia között helyreálljon a diplomáciai viszony. Ezáltal a beogradi kormány határozatától tette függővé a megegyezést.

Trumbics beszéde után szünetet rendelt el az elnök, amely alatt tanácskozások folytak az ellenzék és kormánypárt között és ezen megállapodtak, hogy a Rádics-párti mandátumok igazolásának vitáját elhalasztják és azokkal a bizottság csak a többi mandátumok verifikálása után foglalkozik.

A bizottság egynegyed 11 órakor ismét összeült és éjfél után két óráig a horvátországi, boszniai, dalmáciai és hercegovinai mandátumokat igazolta a Rádics-párt és Zajednica mandátumainak kivételével.

Nem váltják be a huszonötparásokat?

Panaszok, amelyeket a pénzügyigazgatóság figyelmébe ajánlunk

Az összes beogradi, valamint a vajdasági lapok mintegy három héttel ezelőtt nagy meglepéssel közölték a pénzügyminiszter azon rendelkezését, amely szerint az összes pénzügyigazgatóságok minden akadékoskodás nélkül kötelesek a már használatlanul

vált egy- két- és negyeddinárokat beváltani s használható pénzzel kicserélni. Az állítólagos rendeletet a legnagyobb örömmel fogadták úgy a kereskedők, mint mindazok a vállalatok, amelyeknél természetesen nagyon sok aprópénz gyűlik össze. Az öröm azonban — legalább novisadi viszonylatban — csak addig tartott,

amíg az első köteg 25 parással nem jelentkeztek a pénzügyigazgatóságon, ahol érthetetlen okok miatt csak a féldinárokat és az egydinárokat beváltására vállalkoznak, míg a 25 parások beváltását mindenféle ürüggyel megtagadják. A mindsűrűbben megismétlődő panaszokat a pénzügyigazgatóság jóindulatu figyelmébe ajánljuk.

Nemzetközi harc indul meg az északi sarkért

Amundsen, Nansen és Algarson repülőgéppel indulnak felfedező utra Legtöbb reménnyel Nansen expedíciója kecsegtet

Az északi sark meghódítására a tavasszal nemzetközi versenyfutás kezdődik meg. A múlt évben Amundsen volt az egyedüli, aki megkísérelte behatolni az ismeretlen területbe, de most már még két állam részéről veszik tervbe a sarkvidék felkutatását. Az Amundsen expedíciója nemzetközi jellegű, ellenben a többi sarkkutatások nemzetközi kérdésekkel komplikálódnak, amennyiben Norvégia és Dánia, a szovjet és Kanada, Kanada és az Egyesült-Államok közötti vetélkedés felkeltéséről van szó.

Az eddigi sarkkutatások nemcsak, hogy kevés eredménnyel jártak, de igen lassu természetűek is voltak, mert az expedíciót jégsziklák között tengereken vezették. Amikor például Chercot dr. sarki útjára ment 11,851 konzervdobozt vitt magával és ha tejkonzerveit egymás fölé rakta volna, az Eiffel torony magasságát érte volna el. Ez bizonyítja, hogy egy ilyen expedíciónak hosszú időre kell berendezkedni.

Az új sarki kutatások megegyeznek abban, hogy valamennyien a megközelítés eszközüll, a repülőgépet tekintik.

Andree pilóta volt az első, aki léghajóval ment az északi sarkra, de odaveszett. Amundsen már a múlt évben repülőgépen igyekezett vezetni expedícióját, de nem volt hozzá elég pénze és kénytelen volt visszatérni. Most a norvég airo-klub amerikai tőke finanszírozása mellett gondoskodik az Amundsen-expedíció összes anyagi feltételeiről. Amundsen ez utját ugynevezett hidroavionon akarja megtenni.

Amundsen veszedelmes vetélytársa Grettir Algarson lesz, a britt Colombiáról. Algarson májusban indul utnak, elkíséri Fer Worsley Shackleton hajdani munkatársa. Algarson reméli, hogy hét hónap alatt meg fogja tenni útját.

A harmadik vállalkozó nem ismeretlen a közönség előtt. Nansen professzor hasonlóképpen májusban vágnéki a rendkívüli utnak Zeppelinén. Nansen egész más elvek szerint dolgozik, mint Amundsen, reményeiben nem olyan vérmes és azt hiszi, hogy 1927 őszé előtt nem fogja tudni bevégezni a munkát, amelyre vállalkozott.

Románia küzdelme a prostitúció ellen

A prostituáltaknak levágják a haját — Az elzüllyött férfiakat kényszermunkára ítélik

Kolozsvárról jelentik: A csavargások megszüntetésére vonatkozó törvénynek részletes utasítása tegnap reggel érkezett le Kolozsvárra.

A törvény nemcsak a csavargók elleni intézkedésekre vonatkozik, hanem erélyes kézzel akarja megszüntetni a titkos prostitúciót. A törvény kimondja, hogyha valakit titkos prostitúció érnek, illetve beigazolódik egy razzian, vagy egyéb körülmények között elfogott nőről, hogy erkölcsstelen életet él, az illetőt a büntető törvénykönyvben előirt elzárásán kívül hajlenyírásal büntetik.

Kiterjeszkedik az ugynevezett nők által kitarított férfiak elleni küzdelemre is. Azokat a férfiakat, akikről kiderül, hogy rendes foglalkozásuk nincs és a

nők kitarítottjai, úgy kezelik mint az elfogott csavargókat.

A büntetés ideje alatt a munkaképes csavargáson ért egyéneket magánosok kikérhetik a rendőrségtől munkára. Ez idő alatt az elítélt köteles a magánosok által minden reabizott munkát elvégezni és ezért kizárólag élelmet kapnak a munkaadótól. A munkaadó minimális összeget fizet az államnak az elítélt munkájáért. A rendőrség által munkára kiadott elítéltek állandó rendőri felügyelet alatt állanak és naponta a munka elvégzése után a rendőrség fogdjába kísérik vissza őket. A többször büntetett és javíthatatlannak látszó csavargókat a regátba szállítják és kényszermunkára fogják őket.

Németország a Népszövetségben

A Népszövetségi tanács Németország felvételéről

Genfből jelentik: A nemzetek szövetségének tanácsa vita nélkül elhatározta, hogy a német kormányt arra a közlésére, amely 1924. december 12-én a nemzetek szövetségébe való belépésére vonatkozóan küldött, választ ad, amelyben a tanács mindenekelőtt örömeinek ad kifejezést afölött, hogy Németország mielőbb belépni, szándékozik a nemzetek szövetségébe.

A tanács megjegyzi, hogy a német kormány azokat a feltételeket illetőleg, amelyek mellett Németország a nemzetek szövetségébe belépni óhajt, lemond minden olyan szándékáról, hogy Németország számára külön kedvezményeket követeljen, de elvárja, hogy ez a belépés az egyenjogúság alapján történik meg.

A tanács megállapítja, hogy a tíz megkérdett kormány ezzel a feltétellel teljesen egyetért. Maga a tanács is az egyenjogúság, az azonos kötelesek és azonos jogok alapelveit a nemzetek szövetségé lényeges elemének tartja. A német kormány attól fél, hogy az esetben amelyben a XV. cikkben előirt intézkedések ellenségeskedés kitérésére vezetnének, Németország nem volna azon helyzetben, hogy területét katonai invázió ellen védelmezze. A tanács erre nézve megjegyzi, hogy

nemzetközi konfliktus esetére Németországra bizzák aktív részvétele mértékének megállapítását. Utal a tanács arra, hogy a népszövetségi államoknak a nemzetek szövetsége részéről elhatározott katonai hadműveletekben való effektív részvétele a maga módjában és jelentőségében az egyes államok katonai helyzete szerint szükségképpen változik.

A nemzetek szövetségének tanácsa kötelezve van arra, hogy ajánlatot tegyen azokra a katonai, tengerészeti és légi haderőkre nézve, amelyekkel a nemzetek szövetségéhez tartozó tagok hozzájárulnak ahhoz a fegyveres hatalomhoz, amellyel a nemzetek szövetsége kötelezettségeinek tiszteletét óhajtának szerezni. Németországnak módja lesz megmondani, mennyiben óhajt a nemzetek szövetsége tanácsa ajánlatainak megfelelni. A tanács végül Németországgal szemben azt az őszinte óhajtását fejezi ki, hogy a nemzetek szövetsége munkálataiban Németországot közreműködni lássa és így a béke megszervezésében azt a szerepet játssza, amely Németország világhelyzetének megfelel.

Hirdessen a Délbácskában!

Innen-onnan

Inasok sztrájkja Párisban. Párisból jelentik: Erdekes sztrájk ütött ki a napokban Párisban, amely a mai napon azonban idegen tényleg beavatkozása folytán végetért. A sztrájkolók inasok, tanoncok vagy még időszerűbben mondva, az ifjúmunkások voltak. Az idegen tényleg szerepe nem is annyira idegenek, mint igen közelálló, vagy a sztrájkolókhoz legközelebb állók, maguk a szülők avatkoztak be, tulajdonképpen semmi különösebb nem történt, szenvedélyektől túlfűtött felvonulás nem volt, csak egy szép napon, amint az ilyen alkalmakkorsókás, Páris műhelyében, boltjaiban, gyáraiban és nagy áruházaiában dolgozó tanoncok összegyűltek és határozatot hoztak. A határozatban pontosan megírták, hogy mit kívánnak. Legelső pont a tanulói idő leszállítása volt. Ennél a résznel természetesen nézeteltérések is támadtak a szakmai igényekre való tekintettel. Végül mégis megegyeztek a feltételekben. Elég ennyi, hangzott fel a teremben. A többi pontok nem érdeklik a nagyközönséget, mert azok tisztára szakmai követeléseket foglaltak magukba. Es a sok pontnak összefoglalója, annak kimondása volt, hogy ha pedig a munkaadók kétszer huszonnégy óra leforgása alatt követeléseiket nem teljesítik, abban hagyják a munkát. Es a kétszer huszonnégy óra letelt és a főnökök szóba sem álltak az esetleges tárgyalások vezetésére megválasztott bizottsággal. Es ok sem kucorítottak, a harmadik huszonnégy órában tényleg letették a munkaeszközöket és kivonultak az utcára, amelynek hangosságát jelentősen emelték. Azután az történt, hogy táviratot menesztettek a vidéki tanonc-szervezetekhez, hogy az egész országra terjedjen ki a sztrájk. Bizony e vidéki kollégák nem voltak szolidárisak, nem léptek sztrájkba. De legsértőbben viselkedett velük szemben mégis Herriot, aki elé egy bizottságot küldtek, a bizottság azonban még a titkár előszobájáig sem jutott el. Végre a negyedik napon, amikor belátták sikertelenségüket, a szülők súlyos érvének hatása alatt, eredménytelenül befejeződött az új munkaéveknek eddig talán legérdekesebb sztrájkja.

Ciklamenilla a tavaszi divat. A párisi újságok, napilapok és képes folyóiratok egyaránt hasábokat írnak az idei tavaszi divatkiállításról. A háború kitörése, tehát tíz év óta, a francia fővárosnak nem volt egyszerre ennyi illusztris vendége. A világ legelőkelőbb divatszalonjainak képviselői sereglettek február végén Párisba, hogy ott szemtől-szembe láthassák a divatpápanak, Poiretnek és a többi francia divatművészek kreációit. A festői szép és kecses mannequinek egész ezrede vonult el a divatvilág képviselői és irányítói előtt. Csodás és felejthetetlen látvány; egy ezred, melynek katonái nem viselnek uniformist. Sőt épen minden egyes felvonulónak más és más ruhája van minden egyes ruha egy-egy új modell. Minden egyes modell egy-egy kis vagyont képvisel: 2—8000 frank az áruk. A színek közül a rozsdavörös, csokoládébarna szürke a leggyakoribb; de győztesként a divatkiállítás eredménye alapján mégis a ciklamenillát tekint-hetjük.

Egy rinocérosz megölt egy angol kapitányt és egy nő földrajzi utazót. Londonból jelentik: Green kisasszony, egy ír származású földrajztudós leány, akinek tudományos művei Angliában is elismerést szereztek, a belga Kongóból elindult Afrika belsejébe, hogy megmássza a Keniahegyeit. Nairobi-ból jelentik most a londoni lapoknak, hogy egy rinocérosz megtámadta a vakmerő kutatónőt és halálra tiporta. A szörnyű jelenetnek szemtanui is voltak, Alkisz angol kapitány és a felesége, akik automobilon mentek arra. A kapitány odarohant és egy golyóval megsebesítette a rinocéroszt, mire a dühödt állat nagy ugrásokkal Atkiszra vetette magát és megölte. A kapitány felesége szerencsésen megmenekült s ő vitte meg a katasztrófa híret Nairobi-ba.

HIREK

— **A novisadi római zárándokok felkérének, hogy szombaton este hat órákor a belléri Katolikus Körben Fátih Ferenc apátplébános úrnál a zárándokot egyes részleteire vonatkozó megbeszélésre jelentkezni sziveskedjenek.**

— **Üdvözlét Macedóniából.** Összes ismerőseiknek, barátainak ezúton küldenek szívélyes üdvözlét Szkoplyéből: Róka László, Resnyák András, Róka Péter, Vig Géza, Nyiri László, Aranyosi István, Hiegl Sebestyén, Mojszes Ernő, Pajvancsics Pájó, Abt Ferenc és Cseszák István. Címük: 7. Konyicski Puk, Szkoplye, Macedónia.

— **A színészek mulatsága.** Szombaton, március hó 21-én rendezik a Nemzeti Színház tagjai nagy mulatságukat a Szloboda szálló összes helyiségeiben. A mulatságon a novisadi színészeket kívül Popova Liza a beogradi opera tagja is fellép. A műsoron zene, kabaré és drámai számok változtatják egymást. Jegyek a színházi irodában (Matica épület) kaphatók. Utcai ruha.

— **Könyörüljétek!** Vondracsek János, Vukovics utca 43. szám alatt lakott novisadi napszámos néhány nappal ezelőtt halt meg hátrahagyván vak és áldott állapotban lévő feleségét, valamint hét apró gyermekét. A teljesen keresetképtelen asszony ma sirva kérte szerkesztőségünket, hogy hívjuk fel például nélkül álló nyomorúságára és az éhhalál veszedelmének kitétt gyermekeire a jó és könyörülétes szívűek figyelmét. Adományokat nyilvánosan nyugtáz a Délbácska szerkesztősége.

— **Elárverezték a hidsáncokban levő laktanyákat.** A város tegnap adta el árverésen a hidsáncban levő négy laktanya épületanyagát. A laktanyákért 302.000 dinárt fizetett Pervaz Jovan építőmester. Az épületeket két hónapon belül le kell bontani és az anyagot elhordani.

— **Elhalasztott kényszerjegyzési tárgyalás.** Tegnapra volt kitzűve a kényszerjegyzési tárgyalás a Balkan Internacionál kereskedelmi társaság kényszerjegyzési ügyében, miután azonban a fíhitelező nem jelent meg a tárgyaláson, azt elhalasztották.

— **Helyreigazítás.** Lapunkban többször megjelent a „Biro Amerika” hirdetése, hogy felvilágosítást ad ingyenes utazásokról Kanadába és Brazíliába, pedig ingyenes utazás csak Brazíliára vonatkozik. Kérjük a t. olvasókat hogy ezt tudomásul venni sziveskedjenek.

— **A „Hitélet” márciusi száma.** A Fátih Ferenc apátplébános szerkesztésében és kiadásában megjelenő kitűnő hitbuzgalmi lap, a „Hitélet” márciusi száma most hagyta el a sajtót. A márciusi szám tartalma a következő: 1. Szent József; 2. Jézus Szive pájszok; 3. A szent olvasó; 4. Szűz Mária árvája; 5. Nikodemus éjjel Jézushoz jöve; 6. Mit tett Krisztus értem? 7. A bőjtörő; 8. Akit el nem kerülhetünk; 9. Misszionárius az elhagyatottságban; 10. Milliomos és misszionárius; 11. Misziós püspök utazása; 12. Kármelhegyi Boldogasszony skapuláré társulat; 13. Miért történt? 14. Vakmerő ítélet; 15. A torok; 16. A kis lélekmentő; 17. Az aranyzánkó. A lap előfizetési ára egy évre 50 dinár. Példányszámonkénti ára két dinár.

— **Anyakönyvi kimutatás.** Folyó évi március hó 9-től folyó évi március hó 16-ig született összesen: 29 gyermek és pedig: 15 fiú és 14 leány. Elhaltak összesen: 16 és pedig: Nyiri Ferencné szül. Nagy Lidia, 60 éves; Weisz Jakab, 13 éves; Egorov Aleksandar, orosz menekült, 40 éves; özv. Fehér Ferencné szül. Bancsi Zsuzsanna, 52 éves; Zsivánovics Sztanimirné szül. Lezeceve Draginya, 28 éves; Koszovác Szilvákó, vár. mérlegező, 63 éves; özv. Obert Jánosné szül. Kohlhammer Paula, 47 éves; Popovics Velyko, földműves, 67 éves; Nagy Istvánné szül. Pécsi Évi, 58 éves; Sirola Mátyásné szül. Corovic Danica, 32 éves; özv. Palancsanin Zsivánné szül. Popovics Miléva, 54 éves; Selmecki János, gépész, 23 éves; Sziebold Ádám, kereskedő, 68

éves; Tarján Mihály, szücs, 42 éves; Vondracsek Iván, napszámos, 40 éves; Radujkovic Jován, napszámos, 43 éves. Házasságot kötöttek összesen: 6 pár és pedig: Popper József, hentes és Szlavka Rozália; Abelsberg Géza, kereskedő és Rösler Stefánia; Moga Lázár, földműves és özv. Jakotin Katarina; ifj. Dropka István, gépész és Fülöp Julianna; Csauth József ablaktisztító és Gorse Mária; Rusko Iván, napszámos és Budánov Julianna.

— **Pályázati hirdetés.** A novisadi céllövés egyesület szóbeli árverés útján három vagy öt évi időtartamra bérbé fogja adni a lövöldei vendéglőt, a mellékkeliségekkel együtt. A pályázók legkésőbb e hó 31-ig tartoznak ajánlataikat átadni az egyesületi elnöknek. Az ajánlatokat március 31-én délután 6 órákor bontják fel. A bérleti feltételek megismerhetők és felvilágosítással szolgál Bogdanovics Zsivorad választmányi tag (Bazalt r. t. irodahelyisége, Trg Oslobodjenja 7. sz., az Odeon mozgó mellett.)

UTAZÓBŐRÖNDÖK,
férfi és női bőrövek, női kizitások nagyban és kicsinyben a készítőnél:
F. DIETRICH-nél Novisad, Kf. Petra u. 20.

— **Újraalakul a novisadi szerb nemzeti színházársulat.** A Srpska Matiea disztermében tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését a novisadi szerb nemzeti színházársulat. A gyűlés kimondotta, hogy egy vándor színházársulatot fog szervezni, amellyel be fogja járni a Vajdaság szerblakta községeit, egyben kéri a közoktatásügyi minisztérium szepművészeti osztályát, hogy a novisadi szerb nemzeti színházársulatra bizzák a Nemzeti Színház igazgatását. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök Popovics Dáka építészmérnök, alelnök dr. Petrovics Branko tőzsdei főtitkár, titkár dr. Szubotics Kamenko.

(x) **A Centralna Banka za trgovat i industriju d. d. Novisadi fiókja értesíti ügyfeleit,** hogy működését f. hó 16-tól a Prva Hrvatska Stedionica Novisadi fiók helyiségebe Vilsonov trg. 4. (Prva Hrv. Stedionica palota) Tel: 365. és 387. helyezte át.

— **Sziebold Ádám temetése.** Vasárnap délután temették el osztatlan részvét mellett Sziebold Ádám kereskedőt, aki a régi, még tiszta tradíciókon felvekepett kereskedő világ egyik kiemelkedően értékes, becsületes és közszeretnek örvengő tagja volt. A régi novisadi patricius család leszármazottja hatvannyolc évet élt.

— **A Katolikus Kör** énekkarának tagjait kéri, hogy csütörtökön este 8 órákor feltétlenül jelenjenek meg a kör helyiségében.

KÉPESLAP

uj magyar heti folyóirat ára
5 dinár.

Kapható a trafikokban s az árusítóknál
Kardos hirdetővállalat.

— **Bükk tűzifa,** vágva, hasítva és házhoz szállítva 100 kg-ként 44 dinártól. Nagyobb quantum vételénél engedmény. Faragott fa, épületanyag és asztalosaru deszkák legelőnyösebben kaphatók. D. D. Eksploataciju drva (Strand mellett.) Telefon 455.

— **Ismeretterjesztő előadások a Katolikus Olvasó és Gazdakörben.** A Katolikus Olvasó és Gazdakör e hó 15-től, vasárnaptól kezdve virágvasárnapig minden vasárnap és ünnepnap esti 8 órai kezdettel műkedvelői műsorral kapcsolatos ismeretterjesztő előadásokat rendez, melyekre a kör tagjait és hozzátartozóit tisztelettel meghívja a vezetőség. A megnyitó előadást folyó hó 15-én főtisztelendő Vir János, szt. rókusi lelkész tartja. A belépés teljesen díjtalan.

— **A prágai „Mintavásár”** látogatói március hó 16-tól április hó 1-ig a jugoszláv államvasutakon 30 százalék, míg a csehszlovák államvasutakon 50 százalék árengedményt kapnak. Közlebbi felvilágosításokért sziveskedjen a „Slavia” nemzetközi szállítási részvénytársasághoz: Novisad, Futoski put 24. fordulni.

Színház

A Nemzeti Színház heti műsora:

Kedd: Az erdőszéleány.
Szerda: Szolovoja Olga ballet-estélye.

Csütörtök: Szép Heléna.
Péntek: Szentivánéji álom. Shakespeare ötfelvonásos komédiája. A darab szeniorozása Verescsagin munkája lesz, a rendezés pedig Leszkováé. A főszerepeket Leszkova, Branáné, Krancsevicsné, Dinics, Velicskovic, Vászics és Klemencsics alakítják.

Szombat: Színészmulatság a Szloboda-szállóban.

Vasárnap délután: Madame Pompadour. Este: Cornevillei harangok (Gáspár apó szerepét Mariasec alakítja.)

Sport

Vasárnapi mérkőzések

NAK—Vojvodina 3:1 (0:1)

Megérdemelt győzelmet aratott a NAK és ezzel biztosította magának az 1924—25-ös bajnokságban az első helyet. A mérkőzés maga is a legszembek közé tartozott és a szezon elején szokatlanul heves tempóban játszották a csapatok az utolsó percig. A jobb csapat feltétlenül a NAK volt, amelyben Bertók és Peikert kiegyenlítették azt a fizikai hátrányt, amelyben eddig a NAK ellenfeleivel szemben volt. A NAK-ban nem volt rossz ember; a közvetlen védelem az első negyedórán ugyan ingadozott, de később hibátlanul látta el a feladatát. A fedezetor és a mezőny legjobb embere Peikert volt; erőlyes, de nem durva rámenése, fejjátéka, hidegvérű labdaosztása, és veszélyes kapulövése dicsegetések. Azt hisszük benne megtalálta a NAK és Novisad is azt a centerhalfot, akit két év óta keresnek. Kötőnő romboló munkát végzett a két szélsőhalf is, a labdatovábbításuk azonban még mindig nem kifogástalan. A csatársorban Lerch volt a legjobb, gyenge fizikumát meghazudtoló lendülettel ment előre. Goalja gyönyörű ferde lövés, mesteri volt. A nap meglepetése volt a hosszú, önkéntes száműzés után először pályára lépett Bertók játéka. Valamikor az NTK fénykorában láttunk Bertóktól ilyen szép játékot. Bácskában híres kornerugásaiból ezúttal is nyújtott izellítőt. Különösen az első goal előtt elrugott sarok rugása volt ideális. Német az első félidőben igen nehezen mozgott, a másodikban azonban remekelt. Gyönyörű fejes goalja a legjobb profinak is dicsegetérvé válna. Horvát III. és Paszt II. nagyjövő játékosok egyelőre azonban a gyenge fizikumuk miatt még nem alkalmasak nagy küzdelmekre.

A Vojvodina legjobbjai Dudás, Weisz, Sevic és Zsivics voltak. Malencsics indisponált volt, a két szélső half fej nélkül játszott. A csatársorban nem volt semmi összhang.

Az első goalt az első félidő utolsó percében lövi a Vojvodina Dudás révén 11-esből. Ebben a félidőben Német egy 11-es kapu fölé lött.

A második félidőt erőlyes NAK támadások vezetik be. A 10. percben Zsivics kornert vét. Bertók kornert Német gyönyörű fejjel góllá értékesíti. Egy perccel később Lerch kiugrik és goalt lö 2:1. Nagy erőlyesítéseket tesz a Vojvodina és veszélyes ostrom alá veszi a NAK kaput, azonban jól védelmeznek. Német kiszökéséből zavar keletkezik a Vojvodina kapu előtt, amelyből Horváth III., a harmadik goalt lövi. Ezután többet támad a Vojvodina, de egyenliten tud, sőt, majdnem a NAK éri el a goalokat Német, illetve Lerch révén. Simonyi jó bíró volt.

— **MTK—DFC 4:4 (3:1)** Az első félidőben erős játék MTK. fölényel. A vezető golt a 18. percben a prágaiak értékel Patek révén. A 26-ik percben Nadler passzát Orth kapásból góllá értékesítette. Két perc múlva Opatá labdájával Orth átment a prágai védelmen és a tizenhatosból éles

saroklövessel kétfőre szaporította a gólok számát. A 33-ik percben Jenny közelről szép gól lött, (3:1). A félidő végén erős DFC. támadás.

A 11-ik percben kavarodás támadt a magyar kapu előtt, amiből Less gólt lött (3:2). A következő percben Szedlacsek éles magas lövéssel kiegyenlített (3:3). A 24-ik percben Patek harc képtelenné tette Kropacseket, akinek helyére kapusnak Orth állt be. A tiz emberrel küzdő MTK visszaesett, a DFC. fölénybe került.

A 30-ik percben Bobor beadásából Szedlacsek megszerezte a DFC-nek a vezetést. (4:3). A következő percben a magyar csatársor támadt, Opatá szépen kitért, de az egyik prágai védőjátékos a tizenhatoson belül durván elgáncsolta. A megítélt tizenegyest Molnár a hálóba juttatta. A mérkőzés végén Jeny megsérült és kiállt, Nadler pedig a bíró Weiglhofferral együtt kiállította.

Viktoria Zsizkov—HASK 2:0 (1:0). A vasárnapi mérkőzésen a zagrebiai jó benyomást tettek. Különösen a csatársor volt elemében, de a védelem is jól működött.

— **FTC—UTE 2:1 (2:1).** Erős izgalmas mérkőzés. Az első goalt az UTE érte el, Fogl II. éles szabadrugását Amsel kiejtette, a résen álló Jesz-más a labdát a hálóba gurította. A gól után az FTC került fölénybe és a 29-ik percben Sándor, a 38-ik percben Kohut révén gólt érnek el. A második félidőben az UTE döntő fölénybe került, de teljes csapattal védekező ferencvárosiaknak sikerült az eredményt megtartani.

NAK II.—Vojvodina II. 4:3. A NAK-ban Schubert, Horvát II., Horvát I. és Aranyosi voltak igen jók. A Vojvodinában Csátó, Katics és a centerhalf váltak ki.

Radnički—J. Makkabi komb. 5:3. Tréningmérkőzés amelyben a fiatal munkás csapat bizonyult jobbnak.

Sparta—Rapid (Bécs) 3:1 (1:0).

VAC—NSC 2:0 (0:0)

BEAC—BTC 1:0 (0:0)

III. ker. TVE—Zugló 1:1 (0:1)

Vasas—Törökvis 2:0 (1:0)

Budapesti II. osztály bajnokság:

Husiparos—Ékszerész 2:0 (0:0)

33FC—UMTE 2:0 (1:0)

ETC—Föv. TK 1:0 (0:0)

EMTK—KTE 1:0 (0:0)

TTC—MAC 2:2 (0:0)

KAOE—UTSE 2:1 (1:0)

PRÁGA

Sparta—HASK (Zagreb 8:1 Szombat)

Egy nő kedvéért kaptá meg Lengyelország Felsősziléziát?

A Popolo d'Italia rendkívül éleshangú támadást intéz Sforza volt olasz külügyminiszter ellen. A támadással kapcsolatban egyuttal feltárja, hogy miért kellett Felsőszilézia tulajdon részének Lengyelországhoz jutni. A Popolo d'Italia azt írja, hogy ez merőben gróf Sforza befolyásának, illetőleg közvetlen tevékenységének tudható be és Sforza gróft ebben a kérdésben az vezette, hogy benső viszonyban volt egy lengyel követségi titkár feleségével. Ez a viszony 1920. szeptemberétől 1921. májusig tartott és a férj is tudott róla. Botrány is lett volna belőle, ha Sforza annak idején nem menekül a szállóból. Sforza ennek a nőnek kedvéért tette meg azt, hogy oda hatott, hogy Felsőszilézia legnagyobb részét Lengyelországhoz kapja meg.

Novisadi terménytőzsde

1925 március 16 (Hivatalos jegyzések)

Buza

bánáti 75 kg. 2% duplikát kassza kötés 450, 200 mm

Tengeri

bácskai III-IV, kötés 180, 1000 mm
bácskai IV-V, kötés 192:50, 500 mm
bácskai V-VI, kötés 200, 500 mm
bánáti VI, begeji kötés 187:50, 3000 mm
bánáti IV-V, tiszai kötés 195, 3000 mm
bánáti IV-V, begeji kötés 193:50, 3000 mm
szerémi III-IV, kötés 185, 500 mm
Irdnyzat: lanyha.

Prága és Róma harca Bécsért

Castiglioni bukásának kulisszatitkaiból

Róma. Néhány héttel ezelőtt nagy port vert fel az európai sajtóban, hogy Castiglioni, akinek vagyona, pénzügyi befolyása, vetekedni látszott a Rotschildok több évszázados tekintélyével, helyzetében megingott, elveszítette kivételes pozícióját és mérhetetlennek látszó vagyonát is csak részben tudta megmenteni, a jövőre biztosítani. Az osztrák és a magyar sajtó, pártállása szerint, vagy a trieszti rabbi fiának csodálatos pályafutását dicsőítette Castiglioniiban, vagy diadalittasan följongott, hogy a háborus gazdagok egyik legnevezetesebb képviselője bukott meg személyében, ezzel a bukással egyúttal elégtételt szolgáltatva a háboruban vagyonát veszítette tömegek igazságérzetének.

Itt Rómában egészen más képet kap az ember Castiglioni szerepléséről. A háttér kimélyül, ismeretlen részletek tűnnek elő a homályból s egészében nagyarányu vetélkedés vonalait bontakoznak ki: körvonalai annak a kulisszák mögött folyó ádáz küzdelemnek, amelyet Prága vívott s viv még most is Rómával az Ausztria fölött való hegemoniáért és hatalomért. Mert a szomszédok nagyon jól tudják, hogy Ausztria mai formájában életképtelen, különböző kölcsönök ideig-óráig elhuzhatják a végleges összeomlás pillanatát, de a katasztrófának el kell következnie s a különböző vetélytársaknak egyformán érdekük, hogy az új színváltás alkalmával már beasott, kész pozíciókban várják, esetleg irányítsák az új eseményeket.

Castiglioni, a Banca Commerciale utján egyik fő uttörője volt az olasz expanziós politikának. Évszázados meggyökeresedett cseh ipari és kereskedelmi érdekeltségekkel kellett a versenyt felvennie, azzal az érdekeltséggel, mely már a békében biztosítani tudta befolyását és hatalmát mind a közigazgatásban, mind pedig az udvarnál és a hadsereg köreiben. Természetes, hogy Castiglioniinak, az új hatalom, új emberének a szokásostól eltérő fegyvereket kellett igénybe vennie, ha sikert akart elérni. Mind merészebb terveinek koncepciója a háborus konjunktúrák vakmerő rablólovagjainak mentalitásából nőtt ki, ideje sem volt arra, hogy a régi gazdagok óvatosan és céltudatosan megalapozott taktikájával szemben megfelelő állítson szembe. Hozzásegődött a siker is, úgy hogy a tradíciót jelentő régi vagyonok — Bécsben Rotschildot vehetjük első képviselőjükül — fenyegetett helyzetükben összeszóvterkeztek Sieghardt utján Castiglioni föllenségeivel: a hasonlóképp imperialista célokat követő cseh nagyipari érdekeltségekkel.

A küzdelem vége előrelátható volt. Egyik csapda után a másikat helyezték Castiglioni utjába, előbb-utóbb kénytelen volt egyikbe vagy másikba megbotolnia. Hogy Castiglioni csatavesztése akkora feltűnést és zajt okozott, önként következik abból, hogy szédületes vagyona következtében közép-pontjában állt a nagytömegek érdeklődésének. Bukását csatavesztésként kénytelen elkönyvelni az olasz politika is, amely most új utakat és új módokat keresve igyekszik helyrehozni, amit az elmúlt hónapokban a hosszas és szíves előkészítés ellenére máról-holnapra elveszített.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

HIRDETÉSEK

Ezton mondunk hálás köszönetet összes barátainknak és ismerőseinknek, akik a hön szeretett férj és nemeslelkü aya

SIÉBOLD ÁDÁM

elhunyta alkalmából őszinte részvétükkel fájdalmas veszteségünket nagy mértékben enyhítették.

őzv. Siebold Vilma,
Siebold Miksa.

Keresek egy jókarban levő

4 H.P. Benzin motort

dinamóval (Agregator) ár megjelölésével.

Grams Ede, Bačka-Palanka.

447-1-3

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztia luokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSORRÁT ÉS HANGOLÁSORRÁT ELVÁLLAL.

Árlejtési hirdetmény.

A novisadi főügyészség az állami számvitelről szóló törvény 86-98. szakaszai alapján árlejtést tart 1925. május 10-én délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:

490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lószőrtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.

Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.

Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel látandók el.

10% óvadék az árlejtés napján fizetendő le.

A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én.

Közig. sz. 240-1925.

Kalapfestő Intézet
FOJT NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Tavaszi s nyári divattapok legújabb nyosabban kaphatók Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Kralja Petra 19. Viszonteladók nagy kedvezmény.

Kereskedősegédi, utazói vagy raktárnoki

állást keres

25 éves szerbül, magyarul és németül perpektül beszélő

fiatalember,

aki legutóbb tíz évig szolgált egyik legelőkelőbb novisadi kereskedelmi vállalkozásnál. — Cim a kiadóban.

1-3

Eladó ház

A Báthorijeva ucca

37. számú ház:

3 szoba-konyha és a megfelelő mellékkeliségekkel együtt eladó, lakás azonnal átvehető.

1-1-436

Tanulóleányok

(kifutóleányok) azonnal felvétetnek.

„VITRUM“

Novisad, Futoski put 84.

451-1-2

Vásár hirdetmény.

A novisadi

országos állat és kirakodó vásár 1925. március 21., 22. és 23. Pirosi uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak véssmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllal meg van engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárutítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árutítás a vásáron. Ez a rendelet ugy az idegenekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árutító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárutító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árutító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad szab. és kir. város rendőr kapitányi hivatala, 1925. március 6-án Főkapitányi hivatal.

FREUND I. FIAI

SÖRLERAKAT és JÉGGYÁR

Novisad, Dositijeva ul. 15. szám.

Ajánlják:

Elsőrendű SÖREIKET, hordókban és palackokban a legjutányosabb feltételek mellett.

JEGET,

kocsirakományokban és kis tételekben a legolcsóbb napi áron.

TELEFON 70. SZÁM.

460-1

A LÉH JAKAB-féle

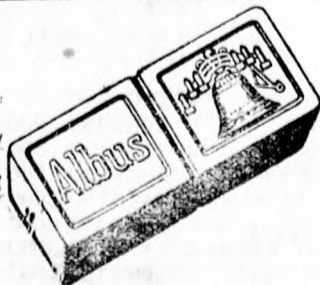
JUBILATE DEO

(ZENGJETER ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenféle elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiekénél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

A jó szappannak ALBUS A NEVE HARANG A VÉDJEGYE

Ezt használja minden háziasszony!